

Od komunizmu do rasyzmu przez demokracje i autorytaryzm

Współczesna historia Rosji

Czym jest rasyzm?

- **Faszyzm** rosyjski (również rasyzm) – według niektórych, ideologia polityczna i praktyka społeczna rządzącego reżimu Federacji Rosyjskiej w XXI wieku. Jest to również termin używany na Ukrainie w celu określenia obecnego rosyjskiego reżimu politycznego i zwolenników rosyjskiej agresji militarnej.

Faktyczne, z tej definicji potrzebujemy tylko **pierwsze** słowo

Czym jest faszyzm?

- Kult tradycji
- Odrzucenie modernizmu
- Kult działania dla działania
- Niezgoda jest zdradą
- Strach przed odmiennością
- Apel do rozczarowanej klasy średniej
- Doświadczone upokorzenie
- Pomysł spiskowy
- Idea niesprawiedliwości
- Życie za walkę
- Elitarność
- Kult bohaterów
- Seksizm, kult męskości
- Selektywny populizm
- Nowomowa

Jeśli społeczeństwo ma 6-7 punktów z 14, to jest blisko początku faszyzmu.

Na następnych slajdach będą dowody faszyzmu w Rosji z przykładami, źródła jakich (źródła tak że są produplikowany na ostatim slajdzie) dostępne przez QR kody, ale ostatnie nie fakt (dlatego że autor robiąc tę prezentację czytałem rosyjską propagandę (a także w niej dorastałem do tego), po czym oszalałem)

Nowomowa

Nowomowa to fikcyjny język z dystopijnej powieści George'a Orwella z 1984 roku, w której słowa tracą swoje pierwotne znaczenie i oznaczają coś przeciwnego (na przykład „Wojna to pokój”).

Przykłady:

- Autozak (“Автозак”) - samochód, w którym umieszczani są zatrzymani obywatele
- Ujemny wzrost (“Отрицательный рост”, zastępuje słowo “recesja”) – upadek.
- Specjalna operacja wojskowa (“Специальная военная операция”) –
- Nagły wypadek (“Нештатная ситуация”) – katastrofa
- Korekta nagrody (“Корректировка вознаграждения”) – kara
- Narodowi zdrajcy (“Национал-предатели”) – ludzie o liberalnych poglądach

Podstawowe zasady nowomowy:

- Używanie zubożonego słownictwa (np. ze skrotów)
- Używanie elementarnej składni
- Nowoma ogranicza podstawy do złożonego krytycznego rozumowania.

Nowomowa

- W sierpniu 2000 roku rosyjska marynarka wojenna użyła sformułowania „okręt podwodny położył się na ziemi” w odniesieniu do okrętu podwodnego Kursk. Wyrażenie trafiło na pierwsze strony gazet w mediach. Dziennikarze napisali: „Według wstępnych danych na statku wystąpiły problemy, w wyniku których okręt podwodny został zmuszony do leżenia na ziemi w obszarze szkolenia bojowego Floty Północnej na Morzu Barentsa”.

Selektywny populizm

- Faszyzm opiera się na selektywnym populizmie.
- W faszyzmie człowiek jako jednostka nie ma żadnych praw, a Naród jest postrzegany jako jakość, monolityczny byt wyrażający Wspólną Wolę. Ponieważ żadna duża liczba istot ludzkich nie może mieć wspólnej woli, Przywódca udaje ich tłumacza. Utraciwszy uprawnienia do delegowania, obywatele nie działają; są wezwani jedynie do odgrywania roli Ludu.
- W naszej przyszłości istnieje populizm telewizyjny czy internetowy, w którym reakcja emocjonalna wybranej grupy obywateli może być przedstawiona jako głos ludu.

Prosty człowiek rozumie, że tylko jedność czyni nas silnymi i niezwyciężonymi, a to jest najważniejsze, ponieważ od tego zależy nasze istnienie. Każdy, chcę podkreślić, każdy to czuje i rozumie umysłem, duszą i sercem

© tzn. prezydent Rosji

Seksizm, kult męskości

- Dla faszyzmu istnieje norma:
pogarda dla kobiet
nietolerancja niestandardowych praktyk
nietolerancja niestandardowych orientacji seksualnych
- Przykład:
Artykuł 72.g.1 Konstytucji Federacji Rosyjskiej: ochrona rodziny, macierzyństwa, ojcostwa i dzieciństwa; ochrona instytucji małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny; tworzenie warunków godnego wychowania dzieci w rodzinie, a także wypełniania przez dorosłe dzieci obowiązku opieki nad rodzicami;
Kodeks wykroczeń administracyjnych Federacji Rosyjskiej Artykuł 6.21: Promowanie nietradycyjnych stosunków seksualnych i (lub) preferencji, zmiana płci grozi grzywną w wysokości od 50 do 100 tysięcy rubli, urzędnikom - grzywna w wysokości od 100 do 200 tysięcy rubli, osobom prawnym - od 80 tysięcy do 1 miliona rubli lub administracyjne zawieszenie działalności na okres do 90 dni.
*1.00 PLN = 19.18 RUB (21/5/2023)

Kult bohaterów

Ten kult heroizmu jest ściśle powiązany z kultem śmierci.
Faszyzm reklamuje śmierć jako najlepszą nagrodę za bohaterskie życie.
Faszystowski bohater nie może się doczekać śmierci.
W swojej niecierpliwości często wysyła innych ludzi na śmierć.

- Przykład:
„Rosjanie są zawsze gotowi umrzeć w imię wyższego celu”
© Władimir Sołowjow, dziennikarz VGTRK

Elitarność

- Każdy obywatel należy do najlepszych ludzi na świecie, członkowie partii są najlepsi wśród obywateli, każdy obywatel może (lub powinien) zostać członkiem partii. Ponieważ grupa jest zgodna z modelem wojskowym, każdy przywódca gardzi swoimi podwładnymi. Wzmacnia to poczucie masowego elitaryzmu.
- Przykład:
“Jesteśmy największym krajem. Nie dlatego, że żyjemy lepiej niż ktokolwiek inny. NIE. Nie dlatego, że mamy najwyższą oczekiwaną długość życia. NIE. Jesteśmy najwspanialszym krajem, ponieważ mamy największe przeznaczenie. Walczymy po stronie dobra”

© Władimir Sołowjow, dziennikarz VGTRK

Życie za walkę

- Faszyzm potrzebuje życia, by walczyć. Pacyfizm jest handlem z wrogiem. Życie dla faszyzmu jest wojną. Ponieważ wrogowie muszą zostać pokonani, musi dojść do ostatecznej bitwy, po której ruch przejmie kontrolę nad światem.
- Przykład:
"Po co nam taki pokój, jeśli nie będzie tam Rosji?»
© tzn. prezydent Rosji

Idea niesprawiedliwości

- Ludzie muszą czuć się upokorzeni przez ostentacyjne bogactwo i siłę swoich wrogów.
- Przykład:
W 2015 roku Putin stwierdził, że w wyniku rozpadu Związku Radzieckiego „naród rosyjski okazał się najbardziej podzielonym narodem na świecie”.

Pomysł spiskowy

- Faszizm ma obsesję na punkcie teorii spiskowych, kultywuje poczucie obłąkania, w faszyzmie wrogowie muszą być zarówno za granicą (w przykładku Rosji to “zachód” jako kolektywna istota która składa się z (państw i ludzi, które są przeciw zewnętrznej polityki Rosji) Ukrainy, UE, Stanów Zjednoczonych), jak i w domu (“żydzie”, “narodowi zdrajcy”, “pięta kolumna”).

Doświadczzone upokorzenie

- Faszizm wywodzi się z indywidualnej lub społecznej frustracji.
- **Przykład:** Politycy (w tym liku Prezydent) w Rosji mówią że problemy w Rosji są od tego, że polityki i oligarchi* w latach 80-90. “rujnowali i kradli kraj”, politycy dają do zrozumienia ludziom, że tylko oni rozwiązują ludzkie problemy.

Apel do rozczarowanej klasy średniej

- Jedną z najbardziej charakterystycznych cech faszyzmu jest odwoływanie się do sfrustrowanej klasy średniej, dotkniętej kryzysem ekonomicznym lub poczuciem politycznego upokorzenia, zastraszonej presją niższych grup społecznych.
- **Przykład:** Politycy (w tym liku Prezydent) w Rosji mówią że problemy w Rosji są od tego, że polityki i oligarchi* w latach 80-90. “rujnowali i kradli kraj”, politycy dają do zrozumienia ludziom, że rozwiązują tylko ludzkie problemy.

*oligarch – człowiek, jaki jest elementem struktury oligarchii**

**Oligarchia (starogrecki ὀλιγαρχία „władza nielicznych” od ὀλίγος „mały; krótki” + ἀρχή „początek; władza”) – rodzaj autokracji, w którym władza państwowa jest w rękach niezastąpionej małej grupy ludzi.

Strach przed odmiennością

- „Strach przed odmiennością”, który faszyzm stara się wykorzystać i zaostrzyć, często w formie rasizmu lub apelu przeciwko obcokrajowcom i imigrantom.

Strach przed odmiennością w faszyzmie podsyca poczucie wyższości i ekskluzywności wśród jego zwolenników, prowadząc do tłumienia sprzeciwu, dyskryminacji grup marginalizowanych i erozji swobód obywatelskich. Wykorzystując ludzkie lęki i niepewność, faszyci manipulują opinią publiczną, aby stworzyć jednorodne społeczeństwo, tłumiąc indywidualność i utrwalając opresyjne ideologie.

- **Przykład:** faszystkie media w Rosji często mówią, że Zachód (UE) żyje w stanie kryzysu migracyjnego (te media nie mówią o tym, że w Rosji są problemy z imigrandską polityką, ale nie o tym dzisiaj)

Niezgoda jest zdradą

- Faszizm dewaluuje dyskurs intelektualny i krytyczne rozumowanie jako bariery w działaniu, a także z obawy, że taka analiza ujawni sprzeczności ucieleśnione w synkretycznej wierze.
- Faszysci marginalizują ludzi tylko po fakcie tego, że oni mają inny wzgląd na istnujące polityki, często nie bez zaprzeczania faktom.
- **Przykład:** komentarze botów pod wiadomościami rosyjskiej opozycji, jakie reaguja na komentarze jakie sa kluczowe slowy. Często w swojej treści podobne komentarze sa "whataboutismami"*. Linku do strony internetowej z nie bedzie, ale mozece zobaczyc przyklady sami w mediach (YouTube, Instagram, Telegram) opozycji rosyjskiej/bialoruskiej.

Kult działania dla działania

- Działanie ma wartość samo w sobie i powinno być podejmowane bez intelektualnej refleksji; wiąże się z antyintelektualizmem i irracjonalizmem i często przejawia się w atakach na współczesną kulturę i naukę.
- **Przykład:** Propaganda Rosji proponuje osiągnięcia zamiast ewolucji, np.:
 - Krym zamiast wzrostu gospodarki
 - Bezpieczeństwo zamiast swobody (od autora po 15 miesięcy wojny: ha-ha)
 - Działanie za poczucie wielkości (np.: nisko płatna praca (200-500\$) na przedsiębiorstwach państwowych)

Odrzucenie modernizmu

- „Odrzucenie modernizmu”, które postrzega racjonalistyczny rozwój kultury zachodniej od czasów oświecenia jako zejście w zepsucie. Reżim faszystki przytacza swoją siłę przemysłową jako dowód żywotności ich systemu, a nie osób jakie tworzyli tej siły przemysłowej.
- **Przykład:** Odrzucenie modernizmu w Rosji było również widoczne w konserwatywnej agendzie społecznej promowanej przez administrację Putina, w tym w rozprawianiu się z prawami osób LGBTQ+ oraz tłumieniu artystycznej i kulturowej ekspresji odbiegającej od tradycyjnych wartości.

Kult tradycji

- Cała prawda została już ujawniona przez tradycję, nie może pojawić się żadna nowa nauka, tylko dalsza interpretacja i udoskonalenie.
- **Przykład:** faszyci szukają swoją legitymość w przeszłości, np.:
“Przekazanie Krymu Ukrainie w 1954 roku było nielegalne”
© Prokuratura Generalna Federacji Rosyjskiej

“W historii ludzkości nie było Ukrainy”
© Putin, powiedział, po odnoszaniu do kopii XVII-wiecznej mapy Francji, na której napisano „Ukraina – kraina Kozaków” (Vkraine au Pays des Cosaques)

Jak tworzył się raszyzm?

- Odpowiedź na to pytanie znajduje się w różnych periodach czasowych historii Rosji tego wieku:
 - 2000-2004: Początek
 - 2005-2009: Tłumienie niezgody
 - 2010-2014: Wyborcze kontrowersje i protesty
 - 2015-2020: Represje i interwencje międzynarodowe

Początek

- Konsolidacja władzy: Putin dążył do centralizacji władzy w prezydencji, zmniejszając wpływy gubernatorów regionalnych i rywali politycznych.
- Tłumienie mediów: Kilka niezależnych mediów krytycznych wobec rządu znalazło się pod presją, co doprowadziło do zwiększenia kontroli państwa nad krajobrazem medialnym.
- Druga wojna czeczeńska: konflikt charakteryzujący się zarzutami łamania praw człowieka popełnianymi zarówno przez siły rosyjskie, jak i czeczeńskich separatystów.

Tłumienie niezgody

- Rozprawa z przeciwnikami politycznymi: działacze opozycji i krytycy spotykali się z prześladowaniami, prześladowaniami o podłożu politycznym i ograniczeniami ich działalności.
- Zabójstwa dziennikarzy: Głośne sprawy, takie jak zabójstwo dziennikarki śledczej Anny Politkowskiej, wzbudziły obawy co do wolności i bezpieczeństwa prasy.
- Wojna gruzińsko-rosyjska: interwencja wojskowa Rosji w Gruzji wywołała międzynarodową krytykę, szczególnie w odniesieniu do ofiar cywilnych i wysiedleń.

Wyborcze kontrowersje i protesty

- Zarzuty oszustwa wyborczego: Różne wybory, w tym parlamentarne i prezydenckie, były naznaczone oskarżeniami o nieprawidłowości i manipulacje.
- Protesty antyrządowe: demonstracje na dużą skalę, takie jak protesty w latach 2011-2012 po zakwestionowanych wyborach parlamentarnych, spotkały się z represjami policji i aresztowaniami.
- Aneksja Krymu: kontrowersyjna aneksja Krymu przez Rosję od Ukrainy w 2014 roku spowodowała eskalację napięć i naruszyła normy międzynarodowe.

Wyborcze kontrowersje i protesty

- Tłumienie swobód obywatelskich: Utrzymywały się doniesienia o ograniczeniach wolności zgromadzeń, zrzeszania się i wypowiedzi, wraz z represjami wobec głosów sprzeciwu i działaczy. W tym okresie miały również miejsce ważne wydarzenia, które wzbudziły obawy o ochronę swobód obywatelskich, w tym zabójstwo Borysa Niemcowa w 2015 roku i otrucie Aleksieja Nawalnego w 2020 roku.
- Interwencja w Syrii: zaangażowanie militarne Rosji w Syrii w celu wsparcia reżimu Baszara al-Asada spotkało się z krytyką za ofiary cywilne i ataki na grupy opozycyjne.
- Domniemana ingerencja w wybory zagraniczne: pojawiły się oskarżenia o rosyjską ingerencję w wybory prezydenckie w Stanach Zjednoczonych w 2016 r. i inne wybory na całym świecie, co spowodowało napięte stosunki międzynarodowe.

Epilog

- W naszym czasie Rosja jest faszystką informacyjną autokracją, jaka walczy z Ukrainą. Rosji ma wybory prezydenta 2024, nie ma wątpliwości, że wybory zostaną sfałszowane jak 5 razy wcześniej.
- Faszyzm w Rosji tworzył się w ciągu 20 lat, nie był zbudowany w jeden dzień, ale pytanie jest w tym, przez kilka lat polityka faszyzmu nie będzie wpływać na politykę Rosji. Ale to już zupełnie inna historia...

Dziękuję za uwagę!

Źródła:

- https://pl.wikipedia.org/wiki/Faszyzm_rosyjski
- "Ur-Fascism", Umberto Eco, 1995
- <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%8F%D0%B7>
- <https://sci-gorod.ru/2022/06/07/newspeak/>
- https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%BE%D1%81%D1%81%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%8F%D0%B7#%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%B5%D1%80%D1%8B_%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%81%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%8F%D0%B7%D0%B0_%D0%B2_%D0%A1%D0%9C%D0%98
- <https://www.newsru.com/russia/14aug2000/kursk.html>
- https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%8E%D0%BD%D1%85%D0%B5%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D1%87%D1%8C_%D0%92%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80%D0%B0_%D0%9F%D1%83%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0
- <https://life.ru/p/1580536>
- Konstytucja Federacji Rosyjskiej

Źródła:

- <https://360tv.ru/tekst/obschestvo/mir-ustal-30042022/>
- <https://www.bbc.com/russian/news-48811613>
- https://www.bbc.com/russian/russia/2015/06/150627_russia_mironov_crimea
- <https://www.dw.com/ru/urok-dla-putina-ukraina-na-starinnyh-evropejskih-kartah/a-65749198>
- [https://t.me/ostorozhno_novosti/10434 \](https://t.me/ostorozhno_novosti/10434)
- Film Władimira Sołowiewa „Pokój 2018”
- <https://vz.ru/news/2014/3/18/677718.html>
- <http://xn--h1akeme.ru-an.info/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8/%D1%87%D1%82%D0%BE-%D0%BF%D1%83%D1%82%D0%B8%D0%BD-%D1%83-%D0%BD%D0%B0%D1%81-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%BB-%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D1%8C-%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE/>
- <https://ura.news/articles/1036284433>
- Kodeks wykroczeń administracyjnych Federacji Rosyjskiej